Osage

L'**osage** és una llengua siouan parlada per la Nació Osage d'Oklahoma. El darrer parlant nadiu, Lucille Roubedeaux, va morir en 2005.[3]

L'osage té un inventari de sons molt similars a la del dakota, més longitud vocàlica, obstruents preaspirades, i una fricativa interdental (com "th" anglesa). En contrast amb el dakota, els fonemes obstruents aspirats apareixen fonèticament com a africades, i la vocal alta posterior *u ha estat enfrontat a [y].

Recentment s'ha promulgat un alfabet distintiu pels osages.[4]

Osage	
Wažáže ie	
Tipus	llengua, llengua viva i llengua críticament amenaçada
Parlants	
164 (2000)[1] 212 (2010)[2] principalment a Oklahoma	
Parlat a	Estats Units
Autòcton de	Oklahoma
Classificació lingüística	
(Macro-sioux?) ▪ Llengües siouan ▪ Llengües sioux occidentals ▪ Siouan de la vall del Mississipí ▪ Dhegiha ▪ Osage	
Característiques	
Sistema d'escriptura	alfabet llatí i alfabet osage
Nivell de vulnerabilitat	5 en perill crític
Codis	
ISO 639-1	-
ISO 639-2	osa
ISO 639-3	osa
Glottolog	osag1243 (http://glottolog.org/resource/languoid/id/osag1243)
Ethnologue.com	osa (http://www.ethnologue.com/language/osa)
UNESCO	887 (http://www.unesco.org/languages-atlas/en/atlasmap/language-id-887.html)
IETF	osa
Endangeredlanguages.com	4931 (http://www.endangeredlanguages.com/lang/4931)

Contingut

Revitalització lingüística
Fonologia
Vocals
Consonants
Notes
Referències
Enllaços externs

Revitalització lingüística

Pel 2006 uns 15-20 ancians parlaven l'osage com a segona llengua. El Programa de Llengua Osage, creat en 2003, proporciona materials d'ensenyament d'àudio i vídeo al seu web.[5] La II Trobada Anyal Dhegiha de 2012 va portar parlants de kansa, quapaw, osage, ponca i omaha junts per compartir les millors pràctiques en la revitalització de la llengua.[6] Nogensmenys, el cens dels Estats Units de 2010 donava una xifra de 212 parlants d'osage.

Fonologia

La fonologia és força similar a la del kansa. Tanmateix conserva moltes alteracions històriques que s'han perdut en el kansa; per exemple, el kansa *u es transforma en *i, considerant que segueix sent en gran manera diferent en osage.

Les tables montren la fonologia de l'osage, les vocals[7] i les consonants.[8]

Vocals

	Anterior	**Central**	**Posterior**
Tancda	i i į ĩ u y		
Mitjana	e e		o o ǫ õ
Oberta		a a ą ã	

Consonants

		Bilabial	**Dental**	**Lateral**	**Palatal**	**Velar**	**Glotal**
Oclusives	Sordes	p p	t t			k k	ʔ ʔ
	Sonores	b b					
	Preaspirades	hp ʰp	ht ʰt			hk ʰk	
	Aspirades	ph pʰ	th tʰ			kh kʰ	
	Ejectives	pʼ pʼ	tʼ tʼ			kʼ kʼ	
Fricatives	Sordes		s s		š ʃ	x x	h h
	Sonores		z z ð ð		ž ʒ	ɣ ɣ	
Africades	Sordes		c t͡s		č t͡ʃ		
	Preaspirades		hc ʰt͡s		hč ʰt͡ʃ		
	Aspirades		ch t͡sʰ				
	Ejectives		c’ t͡sʼ				
Nasals		m m	n n				
Líquides			r r	l l			
Semivocals		w w					

Notes

1. Cens dels EUA de 2000 (http://www.mla.org/map_data_results&mode=lang_tops&SRVY_YEAR=2000&lang_id=912)
2. Llengües ameríndies segons el cens de 2010 (https://www.census.gov/prod/2011pubs/acsbr10-10.pdf)
3. [1] (http://languagelog.ldc.upenn.edu/nll/?p=2203)
4. Osage alphabet. (http://www.omniglot.com/writing/osage.php)
5. «Osage Nation Language Welcome Page (http://www.osagetribe.com/language/welcome_sub_page.aspx?subpage_id=1)». *Osage Nation*. [Consulta: 22 setembre 2012].

6. «Dhegiha Gathering Agenda, 2012 (http://www.osagetribe.com/language/uploads/2ndAnnual-Agenda20120724.pdf)». [Consulta: 22 setembre 2012].
7. Quintero, 2004, p. 36-37
8. Quintero, 2004, p. 17

Referències

- Quintero, Carolyn. *The Osage Language*. Lincoln, University of Nebraska Press, 2004. ISBN 0-8032-3803-7.
- Quintero, Carolyn. *Osage Dictionary*. Norman, University of Oklahoma Press, 2009. ISBN 0-8061-3844-0.
- Wolff, Hans. "Osage I: Phonemes and Historical Phonology". *International Journal of American Linguistics* 18.2 (1952): 63-68.

Enllaços externs

- Clips d'àudio de frases osage (http://www.osagetribe.com/language/welcome_sub_page.aspx?subpage_id=2)

A Wikimedia Commons (https://commons.wikimedia.org/wiki/P%C3%A0gina_principal?uselang=ca) hi ha contingut multimèdia relatiu a: ***Osage***

Obtingut de «https://ca.wikipedia.org/w/index.php?title=Osage&oldid=22588459»

La pàgina va ser modificada per darrera vegada el 6 gen 2020 a les 19:58.

El text està disponible sota la Llicència de Creative Commons Reconeixement i Compartir-Igual; es poden aplicar termes addicionals. Vegeu les Condicions d'ús. Wikipedia® (Viquipèdia™) és una marca registrada de Wikimedia Foundation, Inc.